

Jaarstukken 2019

06-07-2020

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder:

M.A. Sikkes -van den Berg

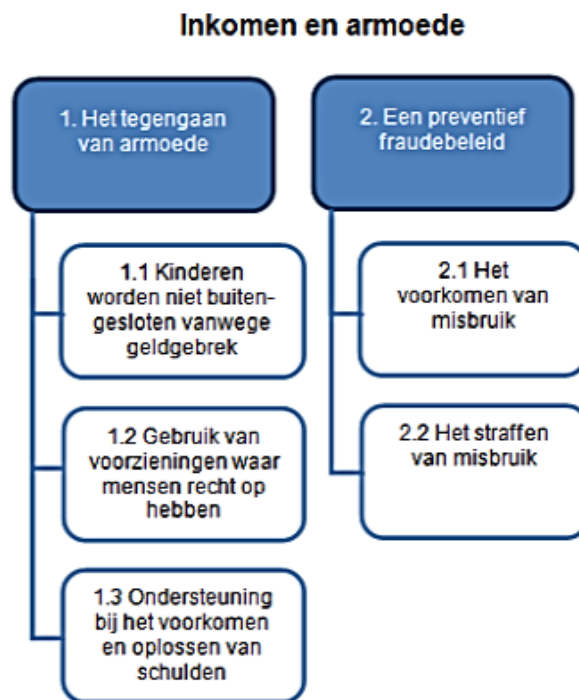
Afdelingsmanager:

K. Schelling

Afdeling:

Publiekszaken

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Kansen voor Diemenaren zonder werk

Er is opnieuw extra inspanning geleverd om kwetsbare en minder kansrijke inwoners, zoals 50+'ers, jongeren, statushouders en mensen met een medische of psychische beperking, te ondersteunen bij het vinden van werk. Het beschikbare budget uit het coalitieakkoord van € 75.000 is ingezet voor extra formatie (1 fte). Het aantal bijstandsuitkeringen is gedurende het jaar gedaald van 481 naar 429. Steeds meer inwoners met een relatief grotere afstand tot de arbeidsmarkt vinden duurzaam werk. Zij worden ondersteund met behulp van specifieke trajecten en voorzieningen als scholing, loonkostensubsidie en jobcoaching. Ruim 90% van de mensen die in 2017/2018 uitstroombden is nog steeds uit de bijstand. Gezien de grote daling van het aantal mensen in de bijstand is er een overschot op het totale re-

integratiebudget gerealiseerd. Het financiële resultaat voor het totale programma Inkomen en armoede is (raming) 1,5 / 1,7 miljoen positief. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van de effectieve maatwerkgerichte re-integratie aanpak door eigen medewerkers, goede screening bij de intake, het economisch klimaat en het landelijk verdeelmodel (BUIG) dat voor Diemen nog steeds gunstig uitpakt.

Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Met Pantar is een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de uitvoering van de Wsw voorbereid. Deze is in werking getreden per 2020 en geeft opnieuw de mogelijkheid diverse werksoorten zoals schoonmaak van gemeentelijke gebouwen en onderhoud van de openbare ruimte rechtstreeks bij Pantar in te kopen. Door Pantar en de Stichting Welzijn Diemen is een pilot uitgevoerd waarbij enkele Wsw-medewerkers van Pantar de gelegenheid kregen mee te helpen en werken in het huis van de buurt. Deze pilot is stopgezet, de betreffende Pantar-medewerkers vonden het lastig hun draai te vinden en er zijn momenteel geen geschikte kandidaten.

Extra uren indicatiestelling

De middelen voor uitbreiding van de indicatiestelling door het Brede HOED team (BHT) zijn ingezet. In het programma Sociaal zijn ontwikkelingen rondom het BHT benoemd.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Met behulp van een impulsfinanciering van het ministerie van SZW (Matchen Op Werk) en ondersteund door de arbeidsmarktregio is door Diemen samen met een zogenaamde Startup een digitale tool (Chatbot) ontwikkeld waarmee jongeren en begeleiders ondersteuning krijgen bij het maken van een studiekeuze met arbeidsmarktperspectief. Deze oplossing komt voort uit de het programma Start Up In Residence dat aan Diemen in 2018/2019 werd aangeboden vanuit de Metropool Regio Amsterdam. De Chatbot wordt in de eerste helft van 2020 definitief opgeleverd aan de arbeidsmarktregio. Diemen gebruikt de chatbot vanaf 2020.

Intensivering schuldhulp

In het coalitieakkoord is € 80.000 extra gereserveerd voor uitbreiding van schuldhulpverlening. Het voorgenomen onderzoek naar een regionale aanpak om schulden te verlichten is te ambitieus gebleken. Het voor 2019 beschikbare budget is daarom deels ingezet voor het project uitbreiding vroegsignalering en preventie. De tweede helft van 2019 is gebruikt voor de projectmatige voorbereiding (beleid/uitbreiding convenant, bedrijfsvoering, communicatie). Aan MaDi is eind 2019 gevraagd ingaande 2020 een extra medewerker in te zetten voor de extra werkzaamheden. Ook is samen met een communicatiebureau een plan voorbereid om de communicatie richting inwoners, ondernemers en ketenpartners te intensiveren. Het project wordt in de 1e helft van 2020 geïmplementeerd.

Digitale vaardigheden/preventie

In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om mensen uit kwetsbare doelgroepen te ondersteunen bij taalontwikkeling en het ontwikkelen van digitale vaardigheden om schulden te voorkomen. Ook het vergroten van de kansen op betaald werk is een doel. In samenspraak met Stichting Lezen en Schrijven, Stichting Welzijn Diemen en Leef en Leer! is een integraal plan uitgewerkt dat tegemoet komt aan deze ambities. In 2019 zijn 11 koppels gestart: 8 koppels waarbij de focus ligt op taalontwikkeling en 3 koppels waarbij de aandacht specifiek uitgaat naar het ontwikkelen van de digitale vaardigheden. Van het begrootte bedrag van € 15.000 is € 10.000 besteed.

Regie Inburgering naar de gemeente

De invoering van de nieuwe Inburgeringswet is voorlopig uitgesteld tot 1 januari 2021. Vanaf 2021 krijgen gemeenten opnieuw de regie op de inburgering van Statushouders. Het doel is dat nieuwkomers meteen aan het werk gaan en ondertussen de taal leren. Het huidige leenstelsel wordt afgeschaft, gemeenten gaan taallessen (regionaal) inkopen. Het college is in 2019 begonnen met de voorbereiding op deze nieuwe taak. In het projectteam zijn de disciplines Werk/inkomen, onderwijs, huisvesting/Wmo, diversiteit en inburgering betrokken. Daarnaast is ook regionaal de samenwerking opgezocht voor de inkoop van drie verschillende inburgeringsroutes (onderwijs, taal en zelfredzaamheid). Dit inkooptraject wordt in 2020 opgestart onder aanvoering van de gemeente Amsterdam.

Hulp voor mensen die rond de armoedegrens leven

Ondanks de daling van het aantal mensen in de bijstand gedurende 2019 is het budget voor het armoedebeleid overschreden. Dit is een signaal dat het bereik van de verschillende minimavoorzieningen toeneemt en we de (kwetsbare) doelgroep steeds beter bereiken. Dit blijft echter een uitdaging. Ook in 2019 is daarom gewerkt met een samenhangende communicatieaanpak. De gemeentelijke website is niet optimaal en wordt in 2020 geprofessionaliseerd. Elk kwartaal is minimaal één artikel in de Diemen Info geplaatst over een voorziening van het armoedebeleid. Ook Social Media wordt voor dit doel ingezet. Daarnaast wordt in de communicatie gebruik gemaakt van de "korte lijnen" met intermediairs en ketenpartners. Zij worden periodiek benaderd en voorzien van informatie over miniregelingen. Er zijn drie succesvolle netwerk bijeenkomsten voor professionals en vrijwilligers georganiseerd. Het betreft de themabijeenkomst armoedebestrijding (14 maart 2019, 60 deelnemers); de conferentie Sociaal Domein (26 juni 2019, 80 deelnemers) en tenslotte de startbijeenkomst uitbreiding Vroegsignalering en Preventie van schulden (3 december 2019, 25 deelnemer).

Ondersteuning ouderen en mensen met een beperking: Uitbreiding Stadspas

Met de uitvoering van de Motie Stadspas voor Aow'ers is de stadspas vanaf 2019 weer toegankelijk wordt voor alle Diemense de Aow'ers. Het betreft circa 4.000 potentiële rechthebbenden. Er hebben zich vanaf november 2018 ruim 1700 nieuwe Aow'ers gemeld die gebruik willen maken van de Stadspas. Het aantal stadspasgebruikers inclusief minima bedraagt 2750 per eind 2019.

Voortzetten Jeugdfonds Sport & Cultuur

Na afloop van de tweejarige pilot Jeugdfonds Sport & Cultuur is de regeling vanaf 2019 structureel gemaakt. Er is gekozen budget beschikbaar te stellen voor de meest ruime variant (160 kinderen maximaal). In 2019 is in samenwerking met het fonds een nieuwe overeenkomst opgesteld voor onbepaalde tijd. Na een fusie tussen het Jeugdfonds Sport en het Jeugdfonds Cultuur op landelijk niveau, is ook het provinciaal fonds in Noord-Holland per 1-1-2019 gefuseerd. Vanaf die datum is er in Noord-Holland nog maar één jeugdfonds: het Jeugdfonds Sport & Cultuur Noord-Holland. De bekendheid van het Jeugdfonds Sport & Cultuur in Diemen neemt toe. Steeds meer kinderen uit gezinnen met een laag inkomen maken gebruik van het fonds. In 2017 zijn er 90 aanvragen 90 goedgekeurd, in 2018 waren het er 103 en in 2019 steeg het aantal tot 142.

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

Bij de vaststelling van de Begroting 2018 is via een amendement besloten om het budget voor kwijtschelding (€ 250.000) niet meer mee te nemen in de berekening van het tarief afvalstoffenheffing. Kwijtschelding wordt gezien als onderdeel van armoedebeleid en schuldhulpverlening. De verantwoording vindt daarom binnen dit programma plaats. In de paragraaf Lokale Heffingen wordt specifiek over 'Kwijtschelding' gerapporteerd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Het tegengaan van armoede

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.3 - Ondersteuning bij het voorkomen en oplossen van schulden
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek	
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de participatieregeling door actieve voorlichting via onder andere, het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website	Aan in- en externe ketenpartners is via diverse kanalen (persoonlijke/ online) de Participatieregeling voor kinderen onder de aandacht gebracht. Daarnaast hebben intermediairs zoals buurtsportcoaches en ouderkindcoaches 140 jongeren uit gezinnen met een inkomen tussen de 100 en 140% van de bijstandsnorm bemiddeld via het Jeugdfonds Sport en Cultuur.
Subdoel 1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van	
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website	In aanvulling op de voorlichting aan inwoners via de website Antwoord Op, de Diemerinfo en Social Media zijn in 2019 diverse ketenpartners geïnformeerd over de voorzieningen en ontwikkelingen op het terrein van schuldhulp en armoedebestrijding. Ook aan voorlichting bij de teams Wmo, Jeugd en het Brede Hoed Team is aandacht besteed. In het voorjaar van 2019 is een Netwerkbijeenkomst armoedebestrijding voor ketenpartners in het Huis van de buurt georganiseerd. Deze is bezocht door 60 professionals en vrijwilligers van diverse organisaties. Medio juni is de conferentie Sociaal Domein in de omval aangeboden aan alle maatschappelijke partners. In december een netwerkbijeenkomst in het kader van uitbreiding vroegsignalering en preventie Schuldhulp voor ketenpartners georganiseerd. Deze werd bezocht door 25 deelnemers.
Subdoel 1.3 - Voorkomen en oplossen van schulden	
1.3.1 - Organiseren van workshops "ondersteuning thuisadministratie" ter preventie van schulden	Maandelijks wordt door de Madi de post sorteergroep georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten worden inwoners van Diemen die daar behoefte aan hebben geleerd hun (financiële) administratie te orden. In 2019 is door 8 Diemenaren deelgenomen aan de postsorteergroep.
1.3.2 - Inzetten van budgetbeheer	In 2019 hebben 52 inwoners gebruik gemaakt van budgetbeheer. Het gaat om financieel kwetsbare inwoners. Door de inzet van budgetbeheer worden schulden voorkomen (preventie) of ontstaat een stabiele financiële situatie waardoor schuldhulpverlening mogelijk wordt.
Subdoel 1.4 - Wij garanderen iedereen die er recht op heeft tijdig een bestaansminimum	
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag	De gemiddelde afhandeltermijn is 20 dagen. Als het recht op bijstand is vastgesteld en de termijn van vier weken wordt overschreden wordt op verzoek van een uitkeringsgerechtigde een voorschot betaald. Dit komt slechts enkele keren per jaar voor

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
1.1.1 - % van de huishoudens met kinderen in de bijstand maakt gebruik van de participatieregeling	100% ¹⁶	90%	77%
1.2.1 - % van de huishoudens in de bijstand maakt gebruik van de voorzieningen	73%	80%	78%
1.4.1 - Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	22	28	20

2. Een preventief en straffend fraudebeleid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Het voorkomen van misbruik van bijstandsuitkeringen
2.2 - Het straffen van misbruik van bijstandsuitkeringen

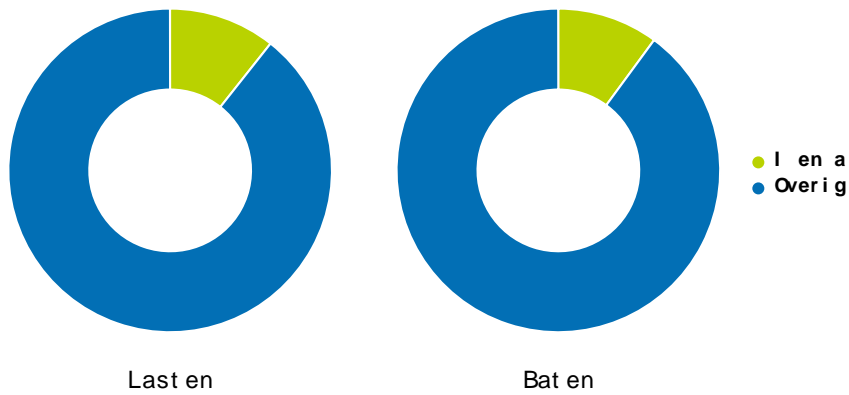
Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Het voorkomen van misbruik	
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten	Aan iedereen die een bijstandsuitkering krijgt, wordt het handboek met rechten en plichten verstrekt. Dit handboek wordt in een persoonlijk gesprek toegelicht. Het handboek is in 2019 gerestyled.
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten	In 2019 zijn uitsluitend individuele gesprekken gevoerd om mensen te informeren over rechten en plichten. De praktijk laat zien dat de situaties van mensen teveel verschillen om groepsgewijze informatie te verstrekken. Daarbij is bij het geven van groepsvoorlichting de privacy van uitkeringsgerechtigden in het geding.
Subdoel 2.2 - Het straffen van misbruik	
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering door middel van onder andere een huisbezoek	Er vindt zorgvuldige screening plaats tijdens het aanvraagproces. De rechtmatigheid en de naleving van verplichtingen wordt daarnaast gecontroleerd door middel van periodieke en signaalgestuurde onderzoeken en het afleggen van huisbezoeken.
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd	Bij constatering van fraude wordt een boeteonderzoek gedaan. Bij de vaststelling van de boete wordt rekening gehouden met de hoogte van de benadeling, de mate van verwijtbaarheid en de financiële draagkracht.

Wat heeft het gekost?

Inkomen en armoede	Rekening 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 totaal	Rekening 2019	Budget resultaat 2019
Structurele lasten	-9.588	-10.579	-9.416	-9.064	352
Structurele baten	8.247	7.964	8.450	8.569	119
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo structureel	-1.341	-2.615	-966	-495	471
Incidentele lasten	-	-180	-180	-175	5
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-180	-180	-175	5
Saldo van de baten en lasten	-1.341	-2.795	-1.146	-670	476

¹⁶ 100% van de huishoudens met kinderen in de bijstand ontvangt ambtshalve een toekenningsbesluit en kan daardoor gebruik maken van de regeling. Gebleken is echter dat niet alle huishoudens ook daadwerkelijk geld declareren. De realisatie 2019 (77%) is berekend op basis van het aantal huishoudens dat daadwerkelijk geld heeft gedeclareerd.

Lasten en baten

Over te hevelen budgetten

Er zijn geen over te hevelen budgetten binnen dit programma

Investeringsen

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.